

СДРУЖЕНИЕ ЗА
МОДЕРНА ТЪРГОВИЯ

МТ

ИНФОРМАЦИОНЕН ДЕН

„Защо веригите са
предпочитан
работодател?“

СЪДЪРЖАНИЕ

1 Представяне на СМТ

2 Методология

3 **Част 1**
„През 2020 г. търговските вериги защитиха служителите си и инвестираха 18 милиона в подобряването на живота и квалификацията им“

4 **Част 2**
„С дигитализация пазарът на труда ще влезне в 21 век в полза на служителите, на работодателите и на бюджета“

ПРЕДСТАВЯНЕ НА СМТ

Сдружението за модерна търговия (СМТ) е основано през 2010 г.

Целите на сдружението са:

- да допринесе за подобряване на средата за търговия и бизнес в България;
- да защитава интересите на своите членове.

Основните инструменти за постигане на целите са:

- Изграждане на ефективни връзки със заинтересованите страни: представители на изпълнителната и законодателната власти, лидери на мнение, представители на бизнес общността и други.
- Публична комуникация за популяризиране на целите и тезите на сдружението сред заинтересованите страни и обществото. комуникация.

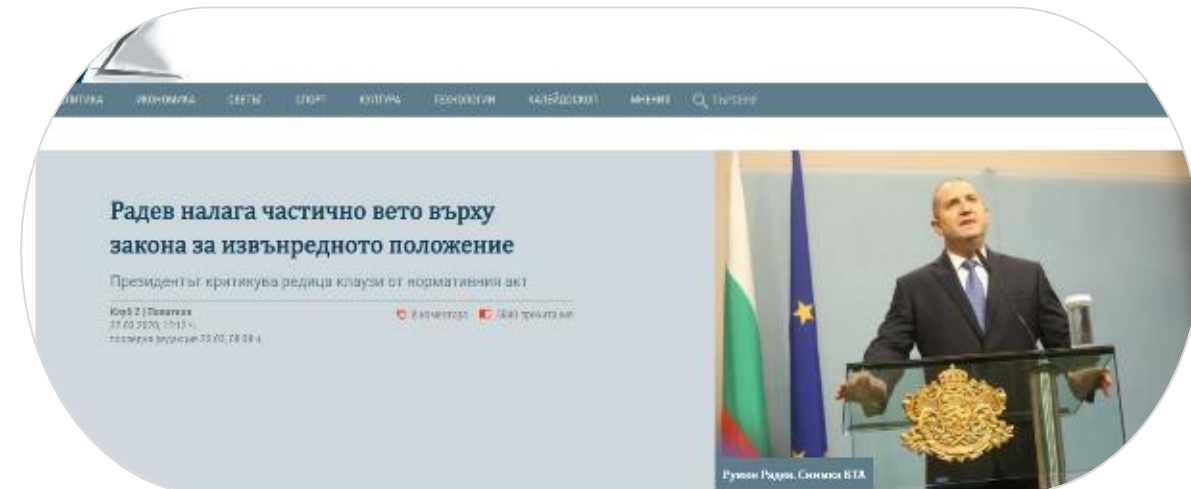
СМТ е член на EuroCommerce, Българската стопанска камара и Националния съвет по храните.

УСПЕХИ НА СМТ

- Успешно партньорство с държавните институции по важни за обществото теми като Ковид кризата.
- Подобряване на бизнес климата с конструктивни позиции по теми като:
  - Закона за защита на конкуренцията;
  - Наредба Н-18;
  - ПМС 70;
  - Модернизиране на Кодекса на труда и др.

**АНКЕТА НА СМТ
„ЗАЩО ВЕРИГИТЕ СА
ПРЕДПОЧИТАН
РАБОТОДАТЕЛ?“**

МЕТОДОЛОГИЯ

Период на провеждане: юни-юли 2021 година

Участници: BILLA, Фантастико, Deichmann, dm, Mr. Bricolage, Kaufland, Lidl, T MARKET, ProMarket

Формат: Анкета с отворени въпроси

През 2020 г. търговските вериги защитиха служителите си
и инвестираха 18 милиона в подобряването на живота
и квалификацията им

Ваня Динева
Финансов директор,
BILLA България

Евелина Великова
Управител,
dm България

Елена Вълева
HR мениджър,
Kaufland България

Катерина Шопова
HR директор,
Lidl България

Лазар Топчев
HR директор,
T MARKET

Доника Ризова
Директор Комуникации
на CMT

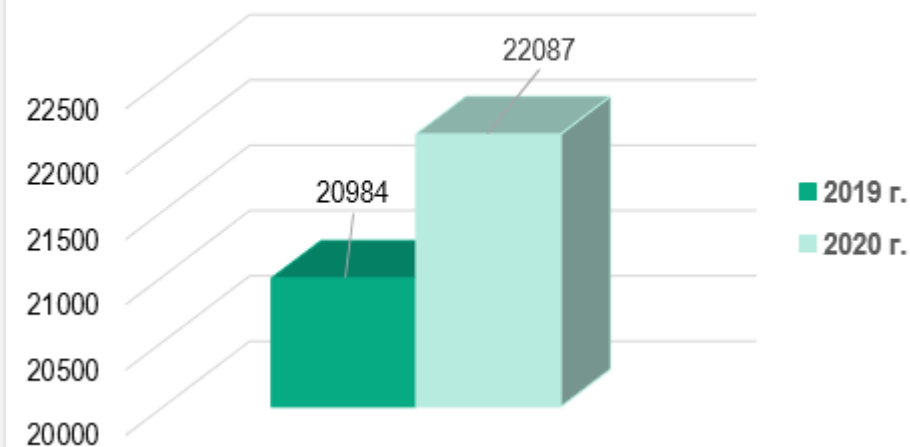
СДРУЖЕНИЕ ЗА
МОДЕРНА ТЪРГОВИЯ

MT

През 2020 г. веригите продължиха да наемат служители

- Към 2021 г. участниците в анкетата имат над **22 000** служители.
- През 2020 г. броят на служителите **нарасна с над 1 100** спрямо 2019 г.
- Ръстът на служителите се дължи на:
  - Отварянето на нови магазини;
  - Разширяване на дейността и необходимостта от служители в централните офиси на компаниите;
  - Разширяване на логистичните екипи.

Ръст на броя на служителите

Веригите увеличиха възнагражденията и подобриха условията на труд

- Голяма част от участниците в анкетата увеличиха възнагражденията на служителите си като ръстът варира от 4% до 10%.
- През 2020 г. BILLA, Фантастико, Deichmann, dm, Mr. Bricolage, Kaufland, Lidl, T MARKET, ProMarket инвестираха **почти 9 000 000 лв.** в подобряване на условията на труд чрез:
  - Увеличаване на възнагражденията;
  - Закупуване на модерно оборудване, което да улесни работните дейности;
  - Работно облекло, осигуряване на условия за почивка и др.;
  - Социални придобивки.

Членовете на СМТ инвестираха над 9 милиона лева за анти-Ковид мерки

- През 2020 г. участниците в анкетата инвестираха **9 122 000 лв.** за осигуряване на здравна защита на служителите си чрез:
  - лични предпазни средства за служителите – маски, ръкавици и шлемове;
  - прегради на касите и в секторите за директно обслужване на клиенти;
  - дезинфектанти за служителите и посетителите;
  - редовни дезинфекции на търговски, касови и складови зони;
  - осигуряване на пропускателен режим и т.н.
- Компаниите мотивираха служителите на първа линия с:
  - Финансови бонуси;
  - Пакети със здравословни храни, плодове, мултивитамини и др.;
  - Съдействие за ваксинация и осигуряване на PCR тестове;
  - Сигурност на работните места;
  - Гъвкаво работно време и дистанционна работа;
  - Вътрешни комуникационни кампании и психологическа подкрепа и други.

Веригите предоставят социални придобивки като транспорт, здравословна храна, подаръци и бонуси

- Членовете на СМТ предоставят на служителите си:
  - Допълнително здравно осигуряване;
  - Ваучери за храна;
  - Подаръци, бонуси и отпуски за специални поводи (рожден ден, 8 март, Великден, Коледа и т.н.);
  - Вътрешни програми за стимулиране на служителите;
  - Транспорт за служителите или карти за транспорт;
  - Отстъпки при пазаруване в магазините на веригата и при партньори - хотели, оптики и др.;
  - Карти за спорт и много други.

Веригите повишават личната стойност на служителите си чрез лидерски академии и тренинги

- През 2020 г. веригите продължиха да инвестират в обучения и квалификация на служителите като организираха различни обучения и курсове:
  - Безопасни условия на труд;
  - Продуктови обучения за служителите от магазините по различни теми и категории;
  - Тренинги за консултиране на клиенти като: комуникационни умения, справяне с конфликтни ситуации, работа в екип и др.;
  - Управленски умения за мениджмънта като: организиране на лидерски академии, тренинги за изграждане на бизнес стратегии, управление на проекти, езикови курсове и др.;
  - Повишаване на техническите умения на служителите в логистичните центрове.
- Общо инвестициите в обучения през 2020 г. са на стойност 1 365 000 лева.

Въпроси и отговори

С дигитализация пазарът на труда
ще влезе в 21 век в полза на
служителите, на работодателите
и на бюджета

Николай Вълканов,
Изпълнителен
директор на СМТ

Мария Минчева
Зам.-председател
на БСК

Петър Ганев,
Старши изследовател,
ИПИ

Д-р Андрей Александров
Експерт по
трудова право

Доника Ризова
Директор Комуникации
на СМТ

**СДРУЖЕНИЕ ЗА
МОДЕРНА ТЪРГОВИЯ**

МТ

Електронното трудово досие ще улесни хората, бизнеса и администрацията / 1

- Според членовете на СМТ липсата на възможности за електронна обмяна и съхранение на трудови документи е проблем, който затруднява както бизнеса, така и компаниите.
- Решенията са въвеждане на:
  - **електронно трудово досие и електронна трудова книжка** . Така ще бъдат улеснени:
    - Компаниите - информацията за служителя ще се проследява по-лесно и ще спести ресурс на бизнеса. Според БАУХ, ще отпадне необходимостта от един специалист по управление на ЧР на 3000 служители, или ще се спестят около 6 млн. лева годишно за заплати.
    - Служителите - цялата информация за трудовия им стаж ще бъде лесно достъпна и няма да се налага да пазят документи като трудова книжка.

„Да се отмени задължението за водене на трудова книжка на служителите и „воденето ѝ“ да става електронно- от масивите на НОИ и НАП, защото цялата осигурителна информация работодателите отчитат ежемесечно електронно“ – компания-участник в анкетата.

Електронното трудово досие ще улесни хората, бизнеса и администрацията / 2

- **електронни болнични листове.** Така
  - работодателите ще:
    - получават незабавно информация в случай на заболяване;
    - ще могат своевременно да адаптират графици на работа и организация на екипи;
    - препращат по-лесно информацията към НОИ.
  - за служителите ще отпадне необходимостта да носят болничен лист на работодателя.
- възможност за **електронно отчитане на работното време** и на ясна регулация и еднаква практика за сумираното му отчитане.
  - да се предвиди нормативна промяна като се премахне задължението за отчитане на извънреден труд пред ИА „ГИТ“. Контролните органи на Инспекцията по труда да я получават електронно и по служебен път от НОИ.

Модернизирането и оптимизирането на трудовото законодателство ще намали работата на администрациите и ще повиши ефективността на бизнеса / 1

- Част от проблемите в КТ, посочени от членовете на СМТ са:
  - Приемането на множество трудови закони и подзаконови актове и в същото време липса на модернизация и актуализация на КТ.
  - Неефективна работа на трудовата администрация.
  - Провеждането на кампанийни проверки от Инспекция по труда на големи работодатели с множество обекти в цялата страна.
  - Неяснота при управлението на работното време и ограничения за полагане на извънреден труд.
  - Трудности при наемане на служители от страни извън ЕС.

Модернизирането и оптимизирането на трудовото законодателство ще намали работата на администрациите и ще повиши ефективността на бизнеса / 2

- Търговските вериги предлагат следните решения:
  - да се анализира действащата уредба и да се вземат предвид обсъждания и становища на сдружения на бизнес-организации.
  - Правната тематика по теми като работното време, разрешителни за работа на непълнолетни лица, различните режими на командироване, за работа на чужденци и др. да се кодифицира на едно място.
  - Инспекционната дейност да се концентрира върху най-често срещаните нарушения като заплащане на трудови възнаграждения, на извънреден и нощен труд, спазване на работно време и на здравословните и безопасни условия на труд.
- Ползите ще са:
  - Намаляването на административната тежест, което ще освободи ресурс на компаниите.
  - Служителите ще могат да получават по-бързи и качествени административни услуги от работодателите.

Ограничаването на сивия сектор ще стимулира лоялната конкуренция и приходите в бюджета

- Според участниците в анкетата, сивата икономика е трудово-правен проблем, с които държавата трябва да се справи, защото работодателите, които са коректни и плащат всички данъци и осигуровки са „неконкурентни“ по отношение на заплащане на труда.
- Решение: да бъде предвидена нормативна промяна, предвиждаща заплащането на трудовите възнаграждения да става единствено по банков път и да се изключи възможността за заплащане на заплати „по ведомост“.
- От намаляването на сивия сектор в икономиката ще спечелят всички:
  - В държавния бюджет ще влизат повече приходи;
  - Служителите ще се осигуряват върху реалния си доход, което ще им донесе по-голяма социална сигурност;
  - Ще се повиши лоялната конкуренция между компаниите на пазара.

Въвеждането на утвърдени международни практики ще направи пазара на труда по-гъвкав и икономиката по-ефективна

- Според Членовете на СМТ, в трудовото законодателство трябва да се предвидят възможности за:
  - Въвеждане на професии, които на по-развити пазари са от полза и в подкрепа на бизнеса и младите хора;
  - Прецизиране на законодателството по отношение на дуалното средно образование.
  - Да се приеме наредба за Дуално висше образование;
  - Временна заетост, включително и временен мениджмънт при работа по проекти;
  - Наемане на хора, които да са на разположение за работа според потребностите;
  - Договаряне на почасова заетост и заплащане по договорена часова ставка;
  - Мобилна работа от всяко място и по всяко време чрез дигитални решения.
- Резултатът ще е по-ефективна икономика, повишаване на доходите и стандарта на живот на хората и повече приходи в бюджета.

Въпроси и отговори

Благодарим за вниманието!

СДРУЖЕНИЕ ЗА
МОДЕРНА ТЪРГОВИЯ

МТ